

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА**

**Навчально-методичні матеріали
навчальної дисципліни**

Міжнародне право

напрямок підготовки 081 «Право»

Ужгород 2019

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Міжнародне право**» для студентів за напрямом підготовки 081«Право». – «___» _____ 2019 р. – __ с.

Розробники:

Колотуха Іван Олексійович, доцент кафедри міжнародного права, кандидат юридичних наук, доцент

Калинюк Степан Степанович, доцент кафедри міжнародного права, кандидат юридичних наук, доцент

Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Міжнародне право» підготовлені на підставі вимог діючих стандартів вищої освіти України, галузь знань «Міжнародні відносини» 29, спеціальність 293 «Міжнародне право», у відповідності до «Концепції розвитку кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та пріоритетних напрямів освітньої, методичної та наукової діяльності на 2015 – 2025 роки», а також практики викладання курсу.

Лектори:

Колотуха Іван Олексійович, доцент кафедри міжнародного права, кандидат юридичних наук, доцент

Калинюк Степан Степанович, доцент кафедри міжнародного права, кандидат юридичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол № 1 від « 23 » серпня 2019 року

Завідувач кафедри міжнародного права

_____ Динис Г.Г.
(підпис)

«___» _____ 2019 р.

АНОТАЦІЯ

Робоча програма з дисципліни «Міжнародне право» підготовлена на підставі вимог галузевого Стандарту вищої освіти України 2013 року, галузь знань «Право», напрям підготовки 6.030401 «Право», кваліфікація «Юрист» та практики викладання курсу у ВНЗ України, мстить систему організаційно-методичних заходів, які сприятимуть студентам у засвоєнні знань, умінь та навичок із зазначеної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Міжнародне право» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців зі спеціальності «Право» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Викладається на III курсі, I семестр, в обсязі 90 навчальних годин (3 кредитів ECTS (the European Credit Transfer System)), а саме: лекції – 40 год., практичні, семінарські заняття – 16 год, самостійна робота – 54 години.

Завершується семестр – іспитом

Мета та завдання навчальної дисципліни «Міжнародне право» спрямовані на отримання знань про :

- фундаментальні основи міжнародного публічного права; знання й уміння застосовувати положення ключових міжнародно-правових документів з міжнародного права ; широка обізнаність із універсальними та регіональними інституційними механізмами захисту прав людини;
- спеціальність юриста-міжнародника та відповідно сферу професійної діяльності пов'язану з застосуванням норм міжнародного права;
- місце навчальної дисципліни в системі навчального курсу та системі міжнародного права;
- понятійно-категоріальний апарат навчальної дисципліни «Міжнародне право» ;
- науково-теоретичну інформацію з міжнародного права;
- методологічні основи мислення, дослідження та аналізу міжнародного права;
- систему професійного аналізу нормативних документальних та наукових джерел міжнародного публічного права;
- професійне використання юридичних понять та категорій, що застосовуються у сфері міжнародного права.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право» формуються предметно-фахові компетенції (соціально-особистісні, інструментальні, загальнопрофесійні, спеціалізовано професійні, загальнонаукові):

- уміння та навички надавати консультації щодо використання міжнародних конвенцій;
- уміння та навички надавати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини;
- уміння в складі групи фахівців представляти інтереси клієнта при використанні міжнародних механізмів захисту прав людини під час збройного

конфлікту;

- навички формування основ обґрунтованих логічно-індивідуальних рекомендацій з конкретних питань міжнародного публічного права;
- креативність, здатність до системного мислення щодо тлумачення міжнародно-правових норм та пошуку відповідних юридичних механізмів їх захисту у разі порушення таких;
- уміння та навички займати активну громадянську позицію ;
- толерантність;
- відповідальність стосовно фаховості наданих правових послуг;
- навички управління міжнародно-правовою інформацією;
- дослідницькі навички.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівців з права. Нормативна навчальна дисципліна «Міжнародне право», що викладається у V семестрі, є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» напрям підготовки 6.030401 «Право» .

Зв'язок з іншими дисциплінами. Вивчення цієї дисципліни супроводжується вивченням навчальних дисциплін «Теорія держави і права», «Історія держави і права», іноземних мов.

Методика викладання навчальної дисципліни «Міжнародне право» здійснюється на основі класичної університетської та інноваційної систем організації навчального процесу із застосуванням сучасних педагогічних, інформаційних інтернет-технологій, засобів комунікації (форми, методи, методики технологій навчання) та підготовки індивідуальних/ самостійних завдань студентів (есе, моделювання міжнародно-правових кейс-ситуацій (судових рішень), метод створення проектів, навчання у кооперації з представниками інших спеціальностей, аналіз та вивчення case–study рішень міжнародних судових інституцій, ділових ігор, презентацій, тощо) з метою досягнення відповідного рівня теоретичних знань та практичних навичок.

Студенти опановують навички опрацювання нормативних, наукових джерел, включно з матеріалами Комісії міжнародного права ООН, рішеннями Міжнародного Суду ООН, ЄСПЛ, Міжнародного кримінального трибуналу для колишньої Югославії та інших міжнародних судових інституцій.

Загальні рекомендації до підготовки практичних занять

На основі вивчення вказаних нормативних джерел, основної та рекомендованої літератури, а також інших відкритих он-лайн довідково-бібліотечних інформаційних джерел бути готовим надати пояснення про визначений до кожної теми понятійно-категоріальний апарат міжнародного права, спробувати індивідуально сформулювати юридичні характеристики правового явища та бути готовим предметно вести діалог.

Інформаційні джерела – навчальні посібники, науково-методичні розробки провідних вітчизняних та зарубіжних центрів дослідження міжнародного права, університетів та інститутів, монографічні та доктринальні дослідження з міжнародного права, наукові статті вітчизняних та зарубіжних авторів, вітчизняні та зарубіжні періодичні фахові видання, включаючи джерела Інтернету, енциклопедичні словники та інші наукові джерела українською та іноземними мовами, міжнародно-правові нормативні документи, джерела Комісії міжнародного права ООН, судові рішення Міжнародного Суду ООН, ЄСПЛ, міжнародних судів та трибуналів *ad hoc*, установчі документи міжнародних організацій та міжнародних судових установ, практика вирішення міжнародно-правових спорів.

Контроль знань і розподіл балів, які отримують студенти за виконання Робочої програми «Міжнародне право» .

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. У змістовий модуль входять теми 1 – 6. Умовою допуску до іспиту є обов’язкове відвідування лекцій та семінарських занять, активна участь в їх проведенні, виконання завдань до самостійної роботи, підготовка доповідей та рефератів згідно з Робочою програмою (теми визначаються викладачем).

Методи оцінювання/діагностики знання здійснюються на підставі вимог галузевого стандарту вищої освіти України 2013р., напряму підготовки 6.030202 — «Міжнародне право» та практики викладання курсу.

Знання та розуміння студентів оцінюється на наступних рівнях: опитування у різних формах, тестові завдання, здійснення аналітики, кейс-стаді, тематичні дослідження, підготовки есе, *legal opinion*.

Когнітивні навички (навички мислення) студентів оцінюються за допомогою: модулів, есе, тестів, практичної та самостійної роботи над юридичними проектами, аналізу нормативних джерел, монографічної та доктринальної літератури вітчизняних і зарубіжних вчених, судових рішень міжнародних судових інстанцій.

Практичні навички студентів оцінюються за допомогою: модулів, тестів, есе, практичної та самостійної роботи з питань підготовки проектів міжнародних договорів/конвенцій, практичної та самостійної роботи над юридичними проектами, рольових ігор, аналізу правових норм.

2. Програма навчальної дисципліни.
2.1. Розподіл тем за модулем і змістовими модулями.

Таблиця 2.1.

Модуль	Змістовий модуль	Номер теми та її назва
Модуль	№1	Тема 1. Юридична природа міжнародного права Тема 2. Джерела міжнародного права Тема 3. Норми міжнародного права Тема 4. Суб'єкти міжнародного права Тема 5. Інститут визнання та правонаступництва в міжнародному праві Тема 6. Реалізація норм міжнародного права та міжнародні відносини Тема 7. Міжнародно-правова відповідальність
	№2	Тема 8. Міжнародно-правові санкції, міжнародна законність та правопорядок Тема 9. Право міжнародних договорів Тема 10. Міжнародне морське право Тема 11. Міжнародне гуманітарне право Тема 12. Міжнародне кримінальне право Тема 13. Населення і міжнародне право Тема 14. Територія та міжнародне право

**3. Навчально-тематичний план дисципліни
(структура залікового кредиту)
3.1. Розподіл навчального часу**

№ п/п	Назва теми	Всього годин	Лекційні	Семінарські (практичні) заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Змістовий модуль 1						
1.	Тема 1. Юридична природа міжнародного права		2	2	-	
2.	Тема 2. Джерела міжнародного права		4		-	
3.	Тема 3. Норми міжнародного права		4	2	4	
4.	Тема 4. Суб'єкти міжнародного права		4	2	-	
5.	Тема 5. Інститут визнання та правонаступництва в міжнародному праві		2	2	-	
6.	Тема 6. Реалізація норм міжнародного права та міжнародні відносини		2			
7.	Тема 7. Міжнародно-правова відповідальність		2			
Змістовий модуль 2						
8.	Тема 8. Міжнародно-правові санкції, міжнародна законність та правопорядок		2		-	
9.	Тема 9. Право міжнародних договорів		4	2	-	
10.	Тема 10. Міжнародне морське право		2	2	-	
11.	Тема 11. Міжнародне гуманітарне право		4	2	-	
12.	Тема 12. Міжнародне кримінальне право		4	2	-	
13.	Тема 13. Населення і міжнародне право		2			
14.	Тема 14. Територія та міжнародне право		2			
	Всього:	130	40	16	4	68

3. Зміст лекційних тем курсу

Номер лекції	Назва теми та її зміст	Кількість годин	Використана література
(V семестр). Модуль			
Змістовий модуль I			
Лекція 1	Тема 1. Юридична природа міжнародного права (МП). <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення МП. 2. Поняття МП. 3. Характерні особливості МП. 4. Предмет і об'єкт МП. 5. Юридично обов'язкова сила МП. 6. Функції МП. 7. Політика, Ідеологія, Релігія та МП. 8. Розвиток науки МП в Україні. 	2	№ 1- 5, 12,16 -19
Лекція 2	Тема 2. Джерела МП. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття джерел МП. 2. Міжнародний договір. 3. Міжнародний звичай. 4. Загальні принципи права. 5. Рішення міжнародних органів та організацій. 6. Рішення міжнародних судів. 7. Доктрина міжнародного права. 8. Національне законодавство та рішення національних судів. 	2	№ 1-5, 20,23,25
Лекція 3	Тема 3. Норми МП. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття системи міжнародного права. 2. Поняття норм МП. 3. Види МП норм. 4. Концепція "м"якого права" 5. Кодифікація норм МП. 6. Поняття основних принципів МП. 7. Теорії співвідношення національного права та МП. 8. Національне законодавство України та норми МП. 	6	№ 1-5,29,31.
Лекція 4	Тема 4. Суб'єкти (СМП). <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття СМП. 2. Основні риси та особливості міжнародної правосубектності. 3. Держава, як суб'єкт МП. 4. Міжнародні організації як суб'єкти МП. 5. Народ, нація, що борються за незалежну державу. 6. Особливі види міжнародної правосуб'єктності. 7. Фізична особа. 8. Юридична особа(ТНК). 	2	№ 1-19, 35,36,37.

Лекція 5	Тема 5. Інститути визнання та правонаступництва в МП. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття визнання. 2. Визнання держав. 3. Визнання урядів. 4. Форми визнання. 5. Поняття правонаступництва. 6. Правонаступництво держав, щодо міжнародних договорів. 7. Правонаступництво держав щодо державної власності, архівів та боргів. 8. Врегулювання проблем правонаступництва у зв'язку з припиненням існування СРСР. Правонаступництво України. 	2	№ 1-5, 38,39
Лекція 6.	Тема 6. Реалізація норм МП та міжнародні відносини. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття реалізації норм міжнародного права. 2. Форми та способи реалізації норм МП. 3. Міжнародно-правовий механізм реалізації норм МП. 4. Внутрішньодержавний механізм реалізації норм МП. 5. Поняття міжнародних правовідносин. 6. Суб'єкти та зміст міжнародних відносин. 7. Об'єкт міжнародних правовідносин. 8. Юридичні факти і міжнародні правовідносини. 	2	№ 1-5,29,31.
Лекція 7.	Тема 7. Міжнародно-правова відповідальність(МПВ). <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття МПВ. 2. Підстави МПВ. 3. Ознаки міжнародного правопорушення. 4. Класифікація міжнародних правопорушень. 5. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. 6. Види і форми МПВ. 7. Обставини звільнення від МПВ. 8. Відповідальність за правомірну діяльність. 	2	№ 1-5, 40,41,43
Змістовий модуль II			
Лекція 8.	Тема 8. Міжнародно-правові санкції, міжнародна законність та правопорядок. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та характерні особливості МПС. 2. Типи і види МПС. 3. Умови правомірності застосування МПС. 4. Механізм застосування МПС. 	2	№ 1-5, 40 -43

	5. Поняття міжнародної законності. 6. Структура МЗ. 7. Режим і принципи міжнародної законності. 8. Сутність міжнародного порядку.		
Лекція 9	Тема 9. Право міжнародних договорів. 1. Поняття права міжнародних договорів 2. Форма та структура міжнародного договору. 3. Стадії укладення міжнародного договору. 4. Набуття чинності міжнародним договором. 5. Дія міжнародного договору в часі, просторі і за суб'єктами. 6. Підстави недійсності міжнародного договору. 7. Припинення та призупинення дії міжнародного договору. 8. Міжнародні договори та треті держави.	4	№ 1-19, 44-49
Лекція 10.	Тема 10. Міжнародне морське право (ММП) 1. Поняття ММП 2. Статус і режим внутрішніх вод держави. 3. Територіальне море та прилегла зона. 4. Архіпелажні води та міжнародні протоки. 5. Режим виключної економічної зони та континентального шельфу. 6. Відкрите море. 7. Використання світового океану за межами національної юрисдикції 8. Піратство.	2	№ 1-5, 57,58
Лекція 11	Тема 11. Міжнародне гуманітарне право (МГП) 1. Поняття МГП. 2. Правовий статус учасників збройного конфлікту. 3. Збройний конфлікт та його наслідки. 4. Нейтралітет під час війни. 5. Засоби і методи ведення воєнних дій. 6. Роль Міжнародного комітету Червоного Хреста у збройних конфліктах. 7. Захист прав людини під час збройного конфлікту. 8. Нюрнберзький та Токійський воєнний трибунал.	4	№ 87-91

Лекція 12	Тема 12. Міжнародне кримінальне право <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародного кримінального права. 2. Міжнародні злочини (Злочин геноциду, злочин проти людяності, військові злочини, злочини агресії) 3. Правова допомога держав у кримінальних справах та інститут екстрадиції. 4. Інституційний механізм співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю 5. Міжнародний кримінальний суд. 6. Міжнародний кримінальний трибунал для колишньої Югославії. 7. Міжнародний кримінальний трибунал по Руанді 8. Змішані та інтернаціоналізовані суди і трибунали 	4	№ 1-5, 92-97
Лекція 13	Тема 13. Населення і міжнародне право <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття населення в міжнародному праві. 2. Громадянство та міжнародне право. 3. Набуття громадянства та його втрата. 4. Подвійне громадянство. 5. Апатриди. 6. Статус іноземців і міжнародне право. 7. Біженці та вимушені переселенці. 8. Право притулку. 	2	№ 1-19, 50-52
Лекція 14	Тема 14. Територія в міжнародному праві <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види території згідно з міжнародним правом. 2. Поняття територіального верховенства. 3. Юридична природа та склад державної території. 4. Поняття, види та правовий режим державних кордонів. 5. Територіальні спори та претензії. 6. Території з особливим правовим режимом. Арктика та Антарктика. 7. Правові питання території України. 8. Міжнародні ріки. 	2	№ 1-5, 53,54
Всього занять за модуль:14			

3.3. Теми практичних занять

Номер заняття	Назва теми та зміст заняття	Кількість годин	Використана література
(IV семестр). Модуль			
Змістовий модуль I			
Заняття 1	Тема 1. Юридична природа міжнародного права (МП). <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення МП. 2. Поняття МП. 3. Характерні особливості МП. 4. Предмет і об'єкт МП. 5. Юридично обов'язкова сила МП. 6. Функції МП. 7. Політика, Ідеологія, Релігія та МП. 8. Розвиток науки МП в Україні. 	2	№ 1- 5, 12, 16 -19
Заняття 2	Тема 2. Норми МП. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття системи міжнародного права. 2. Поняття норм МП. 3. Види МП норм. 4. Концепція "м"якого права" 5. Кодифікація норм МП. 6. Поняття основних принципів МП. 7. Теорії співвідношення національного права та МП. 8. Національне законодавство України та норми МП. 	2	№ 1-5,29,31
Заняття 3	Тема 3. Суб'єкти (СМП). <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття СМП. 2. Основні риси та особливості міжнародної правосубектності. 3. Держава, як суб'єкт МП. 4. Міжнародні організації як суб'єкти МП. 5. Народ, нація, що борються за незалежну державу. 6. Особливі види міжнародної правосуб'єктності. 7. Фізична особа. 8. Юридична особа(ТНК). 	2	№ 1-19, 35,36,37.
Заняття 4	Тема 4. Право міжнародних договорів. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття права міжнародних договорів 2. Форма та структура міжнародного договору. 3. Стадії укладення міжнародного договору. 4. Набуття чинності міжнародним договором. 5. Дія міжнародного договору в часі, просторі і за суб'єктами. 6. Підстави недійсності міжнародного договору. 7. Припинення та призупинення дії міжнародного договору. 8. Міжнародні договори та треті держави. 	2	№ 1-19, 44-49

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II			
Заняття 5	Тема 5. Міжнародне морське право (ММП) 1. Поняття ММП 2. Статус і режим внутрішніх вод держави. 3. Територіальне море та прилегла зона. 4. Архіпелажні води та міжнародні протоки. 5. Режим виключної економічної зони та континентального шельфу. 6. Відкрите море. 7. Використання світового океану за межами національної юрисдикції 8. Піратство.	2	№ 1-5,57, 58
Заняття 6	Тема 6. Міжнародне гуманітарне право (МГП) 1. Поняття МГП. 2. Правовий статус учасників збройного конфлікту. 3. Збройний конфлікт та його наслідки. 4. Нейтралітет під час війни. 5. Засоби і методи ведення воєнних дій. 6. Роль Міжнародного комітету Червоного Хреста у збройних конфліктах. 7. Захист прав людини під час збройного конфлікту. 8. Нюрнберзький та Токійський воєнний трибунал.	2	№ 1-5,75-80
Заняття 7	Тема 7. Міжнародне кримінальне право 1. Поняття міжнародного кримінального права. 2. Міжнародні злочини (Злочин геноциду, злочин проти людяності, військові злочини, злочини агресії) 3. Правова допомога держав у кримінальних справах та інститут екстрадиції. 4. Інституційний механізм співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю 5. Міжнародний кримінальний суд. 6. Міжнародний кримінальний трибунал для колишньої Югославії. 7. Міжнародний кримінальний трибунал по Руанді 8. Змішані та інтернаціоналізовані суди і трибунали	2	№ 1-5, 92-97
Заняття 8	Тема 8. Територія в міжнародному праві. 1. Поняття та види території згідно з міжнародним правом. 2. Поняття територіального верховенства. 3. Юридична природа та склад державної території. 4. Поняття, види та правовий режим державних		№ 1-5, 53,54

	кордонів. 5. Територіальні спори та претензії. 6. Території з особливим правовим режимом. Арктика та Антарктика. 7. Правові питання території України. 8. Міжнародні ріки.		
Всього годин за модуль:14			

3.4. Тематичний план самостійної (індивідуальної) роботи студента

Змістовий модуль I		
	Кількість годин	Література
Тема 1. Міжнародне кримінальне право (на вибір) 1. Справа прокурор проти Слободана Мілошевича в Міжнародному кримінальному трибуналі для колишньої Югославії. 2. Справа прокуро проти Душко Тадіча в Міжнародному кримінальному трибуналі для колишньої Югославії.	34	№ 1-5, .114-117
Підготовка до поточного контролю по змістовому модулю 1		
Змістовий модуль II		
Тема 2. Міжнародне морське право. Справа України та Румунії в міжнародному суді ООН стосовно острова Зміїний	34	№ 1-5,57,58
Підготовка до поточного контролю по змістовому модулю 2		
Підготовка до підсумкового контролю (екзамен)		
Разом за курс	68	

4. Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань студентів

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни *Міжнародне публічне право* здійснюється відповідно до графіка, наведеного у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Модуль, (4 семестр)	
Поточний контроль За змістовий модуль 1	Поточний контроль За змістовий модуль 2
Підсумковий контроль за модуль (і) :(екзамен)	

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни *Міжнародне публічне право*. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля (лекції, практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді комп'ютерного тестування або проектної роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною системою за кожний змістовий модуль. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі.

Студент, який в результаті поточного оцінювання (під час комп'ютерного тестування, проектної роботи), або підсумкового контролю за модулем отримав більше 50 балів, має право не складати залік з дисципліни. У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модулі студент має також право відмовитися від складання екзамену. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент (ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання за модулем отримав менше 50 балів зобов'язаний складати залік або екзамен з дисципліни.. У разі, коли відповіді студента під час заліку (екзамену) оцінені менш ніж 50 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку. При цьому результати поточного контролю не враховуються. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за такою шкалою:

% від максимальної суми за всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	дуже добре	зараховано
75-82	C	добре	зараховано
65-74	D	задовільно	зараховано
50-64	E	достатньо	зараховано

30-49	FX	незадовільно	не зараховано
1-29	F	незадовільно	не зараховано

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-ох бальну здійснюється у такому порядку:

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань (проектні роботи, комп'ютерні тестові завдання);
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль індивідуальної (самостійної) роботи.

Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді комп'ютерного тесту, проектної роботи, який оцінюється у межах від 1 до 60 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

4.1.Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи.

Оцінювання індивідуальної (самостійної роботи) здійснюється у межах **20 балів**:

- **10 балів** – за підготовку рефератів, проектних робіт (розрахункових, графічних) та творчих робіт тощо;
- **10 балів** – за участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідницьких статей та їх озвучення, опрацювання наукових статей та першоджерел, участь в олімпіадах та конкурсах.

4.2.Оцінювання активності під час аудиторних занять

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах **20 балів**:

- **20 балів** - відвідано не менше 90% лабораторних та практичних занять та отримано оцінки «добре», «дуже добре» «відмінно»; **15 балів** - відвідано не менше 75% лабораторних та практичних занять та отримано оцінки «добре», «дуже добре», «відмінно»; **10 балів** - відвідано не менше 60% лабораторних та практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «дуже добре», «відмінно»; **5 балів** – відвідано не менше 50% лабораторних та практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «дуже добре», «відмінно».

5. Рекомендована література.

а) Основна література (до всіх тем)

1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. та ін. Міжнародне право. У 2-х т. Том 1: Основи теорії. – К., 2002; Том 2: Основні галузі. – К., 2004.
2. Международное право /Отв. ред. А.А. Ковалев, С.В. Черниченко (Дипломатическая академия МИД РФ). – М., 2006.
3. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть. – М., 2006.
4. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть. – М., 2006.
5. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом. – Харків, 2000.

б) Додаткова література (до всіх тем)

6. Українська дипломатична енциклопедія. У 2-х т. / Редкол.: Л.В. Губерський (голова) та ін. – К.: Знання України, 2004.

7. Словарь международного права / Под ред. Б.М. Клименко. – М., 1986.
8. Курс международного права. В 7-ми тт. – М., 1989 – 1993.
9. Международное публичное право. Учебник / Л.П.Ануфриева, Д.К. Бекашев, К.А. Бекашев и др. – М., 2007.
10. Международное публичное право: Сб. док. / Сост. К.А. Бекашев, Д.К. Бекашев. – В 2-х тт. – М., 2006.
11. Наука міжнародного права в Університеті святого Володимира. У 2-х т. / Упорядники О.В. Задорожній, В.А. Короткий. – К., 2004-2005.
12. Антологія української юридичної думки. Том 8: Міжнародне право / Упорядники В.Н. Денисов, К.О. Савчук. – К., 2004.
13. Тимченко Л.А., Тимченко Л.Д. Международное право. – Ирпень, 2002.
14. Блищенко И.П., Дориа Ж. Прецеденты в международном публичном и частном праве. – М., 1999.
15. Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле. Международные публичное право. В 2-х т. – К., 2000.
16. Brownlie I. Principles of Public International Law. 6th edition. – Oxford University Press, 2003.
17. Shaw M.N. International Law. 5th edition. – Cambridge University Press, 2003.
18. Международное право / Отв. ред. Г.В. Игнатенко, О.И. Тиунов. – М., 2003.
19. Ушаков Н.А. Международное право. – М., 2004.
- с) Додаткова література (до окремих тем)**
20. Василенко В.А. Основы теории международного права. – К., 1988.
21. Тункин Г.И. Теория международного права. – М., 1970 (М., 2000).
22. Черниченко С.В. Теория международного права. В 2-х тт. – М., 1999.
23. Баскин Ю.Я., Фельдман Д.И. История международного права. – М., 1990.
24. Мартенс Ф.Ф. Современное международное право цивилизованных народов. В 2-х тт. М., 1996.
25. Лукашук И.И. Источники международного права. – К., 1966.
26. Филимонова М.В. Источники современного международного права. – М., 1987.
27. Даниленко Г.М. Обычай в международном праве. – М., 1988.
28. Фельдман Д.И. Система международного права. – Казань, 1983.
29. Лукашук И.И. Нормы международного права в международной нормативной системе. – М., 1997.
30. Алексидзе Л.А. Некоторые вопросы теории международного права: императивные нормы (jus cogens). – Тбилиси, 1982.
31. Пушмин Э.А. О понятии основных принципов современного международного права // Советский ежегодник международного права – 1978. – М., 1980.
32. Буткевич В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. – К., 1981.
33. Гавердовский А.С. Имплементация норм международного права. – К., 1980.
34. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве / Под. ред. В.Н. Денисова, В.И. Евинтова. – К., 1992.
35. Корецкий В.М. Декларация прав и обязанностей государств. – К., 1962.
36. Курдюков Г.И. Государства в системе международно-правового регулирования. – Казань, 1979.
37. Мартыненко А.П. Права народов в современном международном праве. – К., 1993.
38. Ноговіцина Ю.О. Міжнародно-правові аспекти правонаступництва України. – К., 2006.
39. Признание в современном международном праве / Под. ред. Д.И. Фельдмана. – М., 1975.
40. Лукашук И.И. Право международной ответственности. – М., 2004.
41. Василенко В.А. Ответственность государств за международные правонарушения. – К., 1976.
42. Василенко В.А. Международно-правовые санкции. – К., 1982.
43. Курис П.М. Международные правонарушения и ответственность государств. – Вильнюс, 1973.
44. Лукашук И.И. Современное право международных договоров. Том 1. – М., 2005.

45. Мережко О.О. Право міжнародних договорів: Сучасні проблеми та практика. – К., 2002.
46. Венская конвенция о праве международных договоров. Комментарий. – М., 1997.
47. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Общие вопросы. – М., 1985.
48. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Действие и применение договоров. – М., 1985.
49. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Договоры с участием международных организаций. – М., 1989.
50. Боярс Ю.Р. Вопросы гражданства в международном праве. – М., 1986.
51. Галенская Л.Н. Право убежища (международно-правовые вопросы). – М., 1968.
52. Черниченко С.В. Международно-правовые вопросы гражданства. – М., 1968.
53. Барсегов Ю.Г. Территория в международном праве. – М., 1958.
54. Клименко Б.М. Государственная территория. Вопросы теории и практики международного права. – М., 1974.
55. Трофимов В.Н. Правовой статус Антарктики. – М., 1990.
56. Анцелевич Г.А. Международное морское право. Учебник. – К., 2003.
56. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкерстом / Пер. з анг. – Харків: Консул, 2000. - 592
57. Международное морское право: Учебное пособие / Под ред. С.А. Гуреева. – М., 2003.
58. Василенко В.А., Высоцкий А.Ф., Рыбальчик Д.Э. Международное морское право. – К., 1988.
60. Малеев Ю.Н. Международное воздушное право. Вопросы теории и практики. – М., 1986.
61. Международное воздушное право. В 2-х книгах / Под. ред. А.П. Мовчана – М., 1980–1981.31
62. Верещетин В.С. Международное сотрудничество в космосе: правовые вопросы. – М., 1977.
64. Международное космическое право. – М., 1999.
65. Словарь международного космического права. – М., 1992.
66. Сандровский К.К. Право внешних сношений. – К., 1986.
67. Репецкий В.М. Дипломатичне і консульське право. – Львів, 2002.
69. Шибаева Е.А. Право международных организаций. – М., 1986.
70. Шибаева Е.А., Поточный М. Правовые основы структуры и деятельности международных организаций. – М., 1988.
71. Нешатаева Т.Н. Международные организации и право. – М., 1998.
72. Татам А. Право Европейского Союза. – К., 1998.
73. Право Европейского Союза: правовое регулирование торгового оборота / Под ред. В.В. Безбаха, А.Я. Капустина, В.К. Пучинского. – М., 1999.
74. Капустин А.Я. Европейский союз: интеграция и право. – М., 2000.
75. Богуславский М.М. Международное экономическое право. – М., 1986.
76. Войтович С.А. Принципы международно-правового регулирования международных экономических отношений. – К., 1988.
77. Карро Д., Жюйар П. Международное экономическое право. – М., 2002.
78. Шумилов В.М. Международное экономическое право. – М., 1999.
79. Шумилов В.М. Международное экономическое право в эпоху глобализации. – М., 2002.
80. Зенкин И.В. Право Всемирной торговой организации. – М., 2003.
81. Антонович М.М. Україна в міжнародній системі захисту прав людини. – К., 2000.
82. Гомьен Д., Харрис Д., Зваак Л. Европейская конвенция о правах человека и Европейская социальная хартия: право и практика. – М., 1998.
83. Дженіс М., Кей Р., Бредлі Е. Європейське право у галузі прав людини: Джерела і практика застосування. – К., 1998.32
84. Даниленко Г.М. Международная защита прав человека. – М., 2000.
85. Тиунов О.И. Международное гуманитарное право. – М., 1999.
86. Мюллерсон Р.А. Права человека: идеи, нормы, реальность. – М., 1991.
87. Калугин В.Ю., Павлова Л.В., Фисенко И.И. Международное гуманитарное право. – Минск, 1999.

88. Гассер Х. Международное гуманитарное право. Введение. – М., 1995.
89. Давид Э. Принципы права вооруженных конфликтов. – М., 2000.
90. Пикте Ж. Развитие и принципы международного гуманитарного права. – МККК, 1982.
91. Пустогаров В.В. Международное гуманитарное право. – М., 1997.
92. Международное уголовное право / Под ред. В.Н. Кудрявцева. – М., 1999.
93. Панов В.П. Международное уголовное право. – М., 1997.
94. Лукашук И.И., Наумов А.В. Международное уголовное право. – М., 1999.
95. Блищенко И.П., Фисенко И.В. Международный уголовный суд. – М., 1998.
96. Костенко Н.И. Международный уголовный суд. – М., 2002.
97. Панов В.П. Борьба с международными преступлениями против мира и безопасности. – М., 1993.
99. Неліп М.І., Мережко О.О. Силовий захист прав людини: питання легітимності в сучасному міжнародному праві. – К., 1998.
100. Скакунов Э.И. Международно-правовые гарантии безопасности государств. – М., 1983.
101. Мартыненко А.П. Права народов в современном международном праве. К., 1993.
102. Тиунов О.И. Принцип соблюдения международных обязательств. М., 1979.
103. Василенко В.А. Международно-правовые санкции. К., 1982.
105. Лукашук И.И. Функционирование международного права. М., 1992.
107. Буткевич В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. К., 1981.
108. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве. (отв. ред. Денисов В.Н., Евинтов В.И.). -К., 1992.
107. 108. Fox, Hazel. The Law of State Immunity. – Oxford University Press, 2002. – 550 p.
109. Cassese, Antonio. International Criminal Law. – Oxford University Press, 2003. – 528 p.
110. Kittichaisaree, Kriangsak. International Criminal Law. – Oxford University Press, 2001. – 514 p.
111. Shrager, Daphna and Zacklin, Ralph. The International Criminal Tribunal for Rwanda // European Journal of International Law. – 1996, Vol. 7, No. 4. – P. 501-518. – <<http://ejil.org/journal/Vol7/No4/art3.html>>.
112. Kretzmer, David. Targeted Killing of Suspected Terrorists: Extra-Judicial Executions or Legitimate Means of Defence? // The European Journal of International Law. – 2005. – Vol. 16. – No. 2. – P. 171–212. – <<http://www.ejil.org/journal/Vol16/No2/art1.pdf>>.
113. Warbrick, Colin. The European Response to Terrorism in an Age of Human Rights // The European Journal of International Law. – 2004. – Vol. 15. – No. 5. – P. 989–1018. – <<http://www.ejil.org/journal/Vol15/No5/6.pdf>>.
114. The Law of the War Crimes : national and international approaches / ed. by Timothy L. H. McCormack, Gerry J. Simpson. – London, Boston : Kluwer Law International, 1997. – XXVII+262 p.
115. Sliedregt E. The Criminal Responsibility of individuals for Violations of International Humanitarian Law / Elies van Sliedregt. – Hague : Asser Press, 2003. – 466 p.
116. Cassese A. The International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia and Human Rights / Antonio Cassese // European Human Rights Law Review. – 1997. – Vol. 4. – Pp. 335-347.
117. Мезяев А. Б. Процесс против Слободана Милошевича в Гаагском трибунале. Записки из зала суда. Книга первая. Обвинительная часть. – Казань: "Титул-